

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

12–16. jun 2023.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Jun 2023.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 16. 6. 2023.	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	4.409,59	2,58%	20,26%
Dow Jones Industrial	SAD	34.299,12	1,25%	14,61%
NASDAQ	SAD	13.689,57	3,25%	28,59%
Dax 30	Nemačka	16.357,63	2,56%	25,46%
CAC 40	Francuska	7.388,65	2,43%	25,52%
FTSE 100*	Velika Britanija	7.642,72	1,06%	8,48%
NIKKEI 225	Japan	33.706,08	4,47%	27,52%
Shanghai Composite	Kina	3.273,33	1,30%	-0,37%

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY	1w		YoY		
EUR/USD	1,0934	1,73%	3,54%	USD/EUR	0,9146	-1,70%	-3,42%
EUR/GBP	0,8524	-0,21%	-0,05%	USD/GBP	0,7796	-1,90%	-3,49%
EUR/CHF	0,9772	0,67%	-4,15%	USD/CHF	0,8938	-1,02%	-7,43%
EUR/JPY	155,10	3,54%	11,45%	USD/JPY	141,86	1,79%	7,62%
EUR/CAD	1,4426	0,56%	5,85%	USD/CAD	1,3194	-1,14%	2,25%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

	Nivo prinosa	Promena u b.p.		
		1w	YoY	
Nemačka	2y	3,11%	20,3	194,3
	10y	2,47%	9,7	75,8
Francuska	2y	3,28%	19,6	229,7
	10y	2,97%	5,7	71,4
Španija	2y	3,34%	18,6	189,8
	10y	3,38%	2,7	49,9
Italija	2y	3,65%	16,1	192,9
	10y	4,03%	-7,5	29,1
UK*	2y	4,95%	40,4	283,0
	10y	4,41%	17,3	189,5
SAD	2y	4,72%	11,8	162,2
	10y	3,77%	2,3	57,1
Kanada	2y	4,56%	7,3	133,8
	10y	3,35%	-2,0	-2,4
Japan	2y	-0,07%	-0,3	0,4
	10y	0,40%	-1,7	15,1

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP*			CHF		
	Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	3,14%	-0,3	372,6	5,06%	1,0	361,0	4,43%	0,0	324,0	1,44%	-0,5	194,0
1M	3,36%	6,5	385,3	5,08%	-6,9	356,7	4,66%	6,2	338,2	1,44%	0,5	214,5
3M	3,57%	10,3	374,4	5,21%	-3,5	326,3	4,88%	6,3	337,9	1,39%	3,8	209,0
6M	3,82%	6,0	357,3	5,29%	2,2	276,0	5,20%	12,0	328,7	1,17%	3,0	187,9
12M	4,02%	9,2	296,2	5,23%	12,8	202,2	5,56%	23,2	307,3	0,64%	4,1	134,6

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T3 (u %)
Evropska centralna banka	3,50*	0,25	15. 6. 2023.	27. 7. 2023.	3,75
Federalne rezerve SAD	5,00–5,25	0,25	3. 5. 2023.	26. 7. 2023.	5,00–5,25
Banka Engleske	4,50	0,25	11. 5. 2023.	22. 6. 2023.	4,75
Banka Kanade	4,75	0,25	7. 6. 2023.	12. 7. 2023.	4,75
Narodna banka Švajcarske	1,50	0,50	23. 3. 2023.	22. 6. 2023.	1,75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 4,00%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je ojačao za 1,73% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1,0733 do 1,0971 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,0749 do 1,0944 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Tokom nedelje evro je ojačao prema dolaru pre svega usled odluke FED-a o pauzi u podizanju kamatnih stopa, dok je ECB nastavila s povećavanjem.

U ponedjeljak se kurs EUR/USD uglavnom kretao oko nivoa na kom je završio prethodnu nedelju, usled odsustva značajnih pokazatelja.

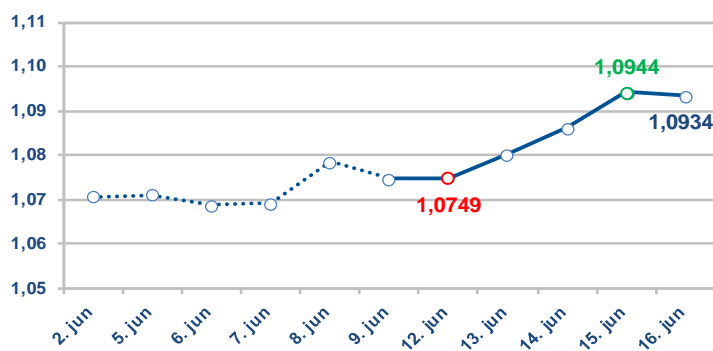
U utorak je dolar oslabio prema evru nakon što su objavljeni podaci da je stopa rasta potrošačkih cena u SAD u maju iznosila 4,0% u odnosu na isti mesec prošle godine, što predstavlja najniži nivo od marta 2021. godine. Mesečna stopa inflacije je bila 0,1%, što je u skladu sa očekivanjima. *ZEW* indeks ekonomskih očekivanja za Nemačku u junu je povećan sa -10,7 na -8,5 poena, dok je *ZEW* indeks procene trenutne situacije u Nemačkoj za jun smanjen sa -34,8 na -56,5 poena.

U izveštajnom periodu evro ojačao prema dolaru za 1,73%

U sredu, pre sastanka FED-a, dolar je nastavio da slabi prema evru. Međutim, dolar se blago oporavio nakon što je FED odlučio da zadrži referentnu kamatnu stopu na istom nivou (raspon od 5,0% do 5,25%), ali je signalizirano od strane zvaničnika da očekuju još dva dodatna povećanja od 25 b.p. do kraja godine. Predsednik FED-a Paue je istakao da je inflacija u SAD i dalje visoka, tržište rada snažno, a nezaposlenost niska. Proizvođačke cene u SAD u maju su smanjene za 0,3% u odnosu na prethodni mesec (očekivano -0,1 prethodno 0,2%), dok se za poslednju godinu dana beleži rast od 1,1% (očekivano 1,5%, prethodno 2,3%).

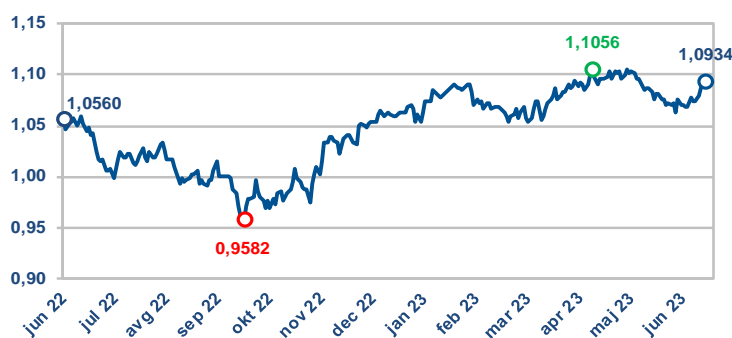
Narednog dana je održan sastanak ECB-a na kome je doneta odluka o povećanju kamatnih stopa za dodatnih 25 b.p., čime su stope povećane za 400 b.p. od jula 2022. godine, kada je započet ciklus povećanja, dostigavši najveći nivo u prethodne 22 godine, dok je na konferenciji nakon sastanka predsednica Lagard rekla da je rast kamatnih stopa u julu veoma verovatan, kao i da ECB ne razmišlja o pauzi u povećanju stopa. Nakon objavljivanja odluke sa sastanka i konferencije predsednice Lagard evro je značajno ojačao prema dolaru. Pored toga, objavljeni su podaci o maloprodaji u SAD u maju, koja je povećana za 0,3% u odnosu na prethodni mesec, dok se očekivao pad (-0,2%), a nakon rasta od 0,4% u aprilu. Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD tokom nedelje koja se završila 10. juna ostao je gotovo nepromenjen, 262 hiljade, ali je bio viši od očekivanja (245 hiljada) i nalazi se na najvišem nivou od oktobra 2021. godine. Valutni par je nedelju završio na nivou od 1,0944, što predstavlja najvišu zabeleženu vrednost tokom posmatrane nedelje.

1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

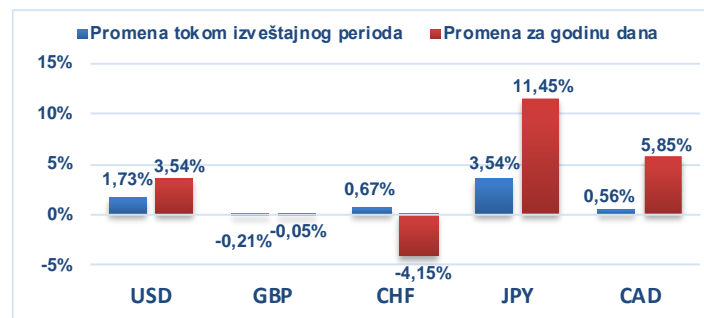
Izvor: Bloomberg.

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

Izvor: Bloomberg.

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Izvor: Bloomberg.

U petak se kurs EUR/USD uglavnom kretao oko nivoa na kom je završio prethodni dan, ali je krajem dana dolar ojačao prema evru nakon objave indeksa poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena, koji je, prema preliminarnoj proceni za jun, povećan na 63,9 sa 59,2 u maju, iznad očekivanja (60,0) i na najviši nivo u poslednjih četiri meseca, na šta je uticalo razrešenje krize oko gornje granice javnog duga SAD. Komponenta koja se odnosi na očekivanja inflacije u narednoj godini dana smanjena je sa 4,2% na 3,3%, što je najniži nivo od marta 2021. godine.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,0934 američka dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Tokom izveštajnog perioda prinosi državnih obveznica SAD porasli su na delu krive od dve godine i duže, dok su kod HoV kraće ročnosti zabeležili manji pad. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za oko 12 b.p. (na 4,72%), dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 2 b.p. (na 3,77%), pa je inverzija krive na tom segmentu blago povećana.

Prinosi na delu krive od dve do tri godine rasli su uprkos odluci FED-a da zadrži referentnu kamatnu stopu na istom nivou, kao posledica očekivanja tržišnih učesnika da će FED morati da nastavi sa zatezanjem monetarne politike, što je bilo podržano i izjavama zvaničnika FED-a, kao i objavljenim podacima.

Na sastanku koji je završen u sredu, FED je zadržao referentnu kamatnu stopu na istom nivou (raspon od 5,0% do 5,25%), kao što je bilo i očekivano, ali je signalizirao da su moguća dalja povećanja na narednim sastancima. Ova pauza usledila je nakon što je FED povećao referentnu stopu na prethodnih deset uzastopnih sastanaka (od marta prošle godine), za ukupno 5,0 p.p., a odluka je doneta jednoglasno. Takođe, nastavlja se proces smanjenja aktive u okviru bilansa stanja FED-a.

Objavljene su i projekcije FED-a, gde su za ovu godinu stope rasta BDP-a i bazne inflacije revidirane naviše, a stope nezaposlenosti naniže, dok su projekcije za naredne dve godine ostale na sličnom nivou. Članovi FOMC-a (prema medijani njihovih pojedinačnih projekcija) sada očekuju da će referentna stopa dostići 5,6% na kraju ove godine (u odnosu na 5,1% prema projekcijama iz marta), što podrazumeva još dva povećanja od 25 b.p. do kraja ove godine. Zatim se očekuje smanjenje referentne stope za 100 b.p. tokom 2024. (na 4,6%, prethodno 4,3%) i 120 b.p. u 2025. (na 3,4%, u odnosu na 3,1% prema projekcijama iz marta). Projekcija dugoročne nominalne referentne stope zadržana je na 2,5%.

FED zadržao referentnu kamatnu stopu kako bi sagledao efekte dosadašnjih mera

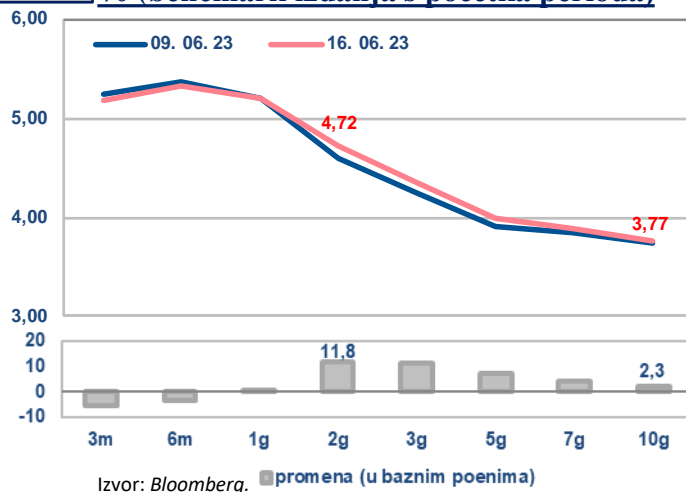
Stopa rasta potrošačkih cena (CPI – Consumer Price Index) u SAD u maju je iznosila 4,0% u odnosu na isti mesec prethodne godine, što je najniže od marta 2021, ispod očekivanja (4,1%) i nivoa na kraju aprila (4,9%). Mesečna stopa inflacije je bila 0,1%, u skladu sa očekivanjima, nakon 0,4% u aprilu. Godišnja stopa bazne inflacije, koja isključuje volatilne kategorije hrane i energenata, iznosila je 5,3%, nešto iznad očekivanja (5,2%) i nakon 5,5% u aprilu, dok je mesečna stopa od 0,4% bila u skladu sa očekivanjima i podatkom iz prethodnog meseca. Inflacija ostaje i dalje na visokom nivou i ne smanjuje se dovoljno brzo, što ukazuje na to da verovatno neće biti smanjenja kamatnih stopa do kraja godine.

Maloprodaja u SAD u maju je povećana za 0,3% u odnosu na prethodni mesec, dok se očekivao pad od 0,2%, nakon rasta od 0,4% u aprilu. Podaci ukazuju na to da i dalje postoji rast potrošnje u većini kategorija, ali ako se posmatra duži rok, potrošnja robe nastavlja da gubi snagu. U narednom periodu se očekuju veći znaci ekonomskog usporavanja, što će uticati na povećanje robne dezinflacije.

Industrijska proizvodnja u SAD u maju neočekivano je smanjena, za 0,2% u odnosu na prethodni mesec, nakon rasta od 0,5% u aprilu. Podaci o padu industrijske proizvodnje u maju posledica su opreza proizvođača, koji nastoje da izbegnu gomilanje zaliha anticipirajući smanjenje tražnje.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.10

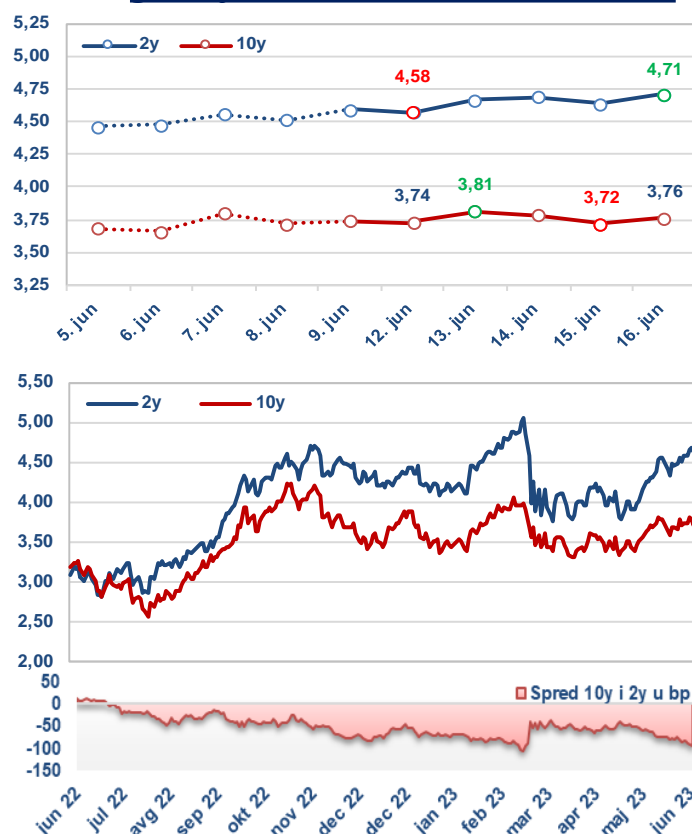
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta potrošačkih cena, G/G	Maj	4,1%	4,0%	4,9%
Industrijska proizvodnja, M/M	Maj	0,1%	-0,2%	0,5%
Maloprodaja, M/M	Maj	-0,2%	0,3%	0,4%

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica zabeležili su rast duž cele krive prinosa. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice povećan je za oko 20 b.p., na 3,11%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 10 b.p., na 2,47%.

Do rasta prinosa došlo je uoči i nakon sastanka ECB-a, usled očekivanja da će ECB nastaviti da podiže kamatne stope, kao i da će one ostati na visokom nivou u dužem periodu kako bi se ECB izborila sa inflacijom, koja je i dalje visoka i ne pada brzo kao što se očekivalo. Na konferenciji nakon sastanka predsednica ECB-a Lagard je rekla da je, nakon novih makroekonomskih procena, rast kamatnih stopa u julu veoma verovatan, kao i da ECB ne razmišlja o pauzi u povećanju stopa.

Na sastanku ECB-a doneta je odluka o povećanju kamatnih stopa za novih 25 b.p., čime su stope kumulativno povećane za 400 b.p. od jula 2022, kada je započet ciklus povećanja. Kamatna stopa na depozitne olakšice, kamatna stopa na glavne operacije refinansiranja, kao i kamatna stopa na kreditne olakšice, iznose 3,50%, 4,00% i 4,25%, respektivno. Sredstva od dospeća instrumenata kupljenih u okviru programa APP ne reinvestiraju se u potpunosti od početka marta, već umanjena za 15 mlrd mesečno do kraja drugog tromesečja ove godine. Od jula ove godine, ECB će obustaviti reinvestiranja u okviru ovog programa u potpunosti. Reinvestiranje HoV u okviru programa PEPP vršice se najmanje do kraja 2024. U saopštenju sa sastanka navodi se da će buduće odluke obezbediti da se kamatne stope ECB-a dovedu na nivoe koji su dovoljno restriktivni da bi se postigao blagovremeni povratak inflacije na srednjoročni cilj od 2% i da će se zadržati na tim nivoima koliko god bude potrebno.

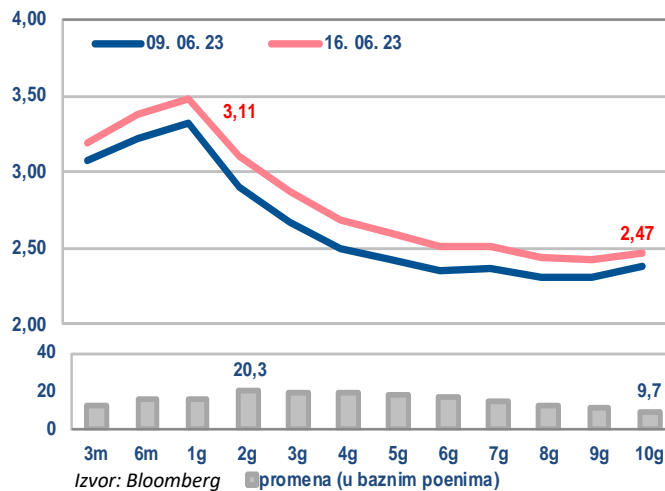
Na sastanku ECB-a doneta je odluka o povećanju kamatnih stopa za novih 25 baznih poena

ECB je revidirala naviše projekciju ukupne inflacije za sve tri godine za po 0,1 p.p. u odnosu na projekciju iz marta – za 2023. na 5,4%, za 2024. na 3,0% i za 2025. na 2,2%, uz ocenu da inflacija pokazuje znake upornosti veće od očekivane, uprkos padu cena energije i rešavanju zastoja u globalnim lancima snabdevanja. U odnosu na projekciju iz marta, bazna inflacija za 2023. godinu revidirana je za 0,5 p.p. na 5,1%, za 2024. za 0,5 p.p. na 3,0% i za 2025. za 0,1 p.p. na 2,3%. ECB je umereno smanjila projekciju rasta BDP-a zone evra u 2023. na 0,9% (naspram 1,0% u martu), usled zaoštrenih finansijskih uslova. Pored toga, naniže je korigovana i projekcija privrednog rasta za 2024. (na 1,5%), dok je projekcija za 2025. zadržana na nepromenjenom nivou od 1,6%.

ZEW indeks ekonomskih očekivanja za Nemačku u junu je povećan sa -10,7 na -8,5 poena, ali je u negativnoj zoni drugi mesec zaredom, ukazujući na to da se ne očekuje poboljšanje ekonomske aktivnosti u drugoj polovini godine. To se posebno odnosi na izvozni sektor, koji će biti pogođen slabim globalnim rastom. ZEW indeks procene trenutne ekonomske situacije u Nemačkoj znatno je smanjen, sa -34,8 na -56,5 poena. Najveći broj ispitanika (76,6%) očekuje dalji rast kratkoročnih kamatnih stopa u zoni evra, dok većina njih očekuje zadržavanje kratkoročnih stopa u SAD (57,4%, naspram 29,6% koji očekuju dalji rast). Promene dugoročnih kamatnih stopa i u Nemačkoj i u SAD ne očekuje najveći broj ispitanika. Najveći broj ispitanika (43,9%) očekuje pad vrednosti dolara prema evru, dok nešto manji broj njih ne očekuje veće promene kursa (37,6%).

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke u % (benčmark izdanja sa početka perioda)

1.13

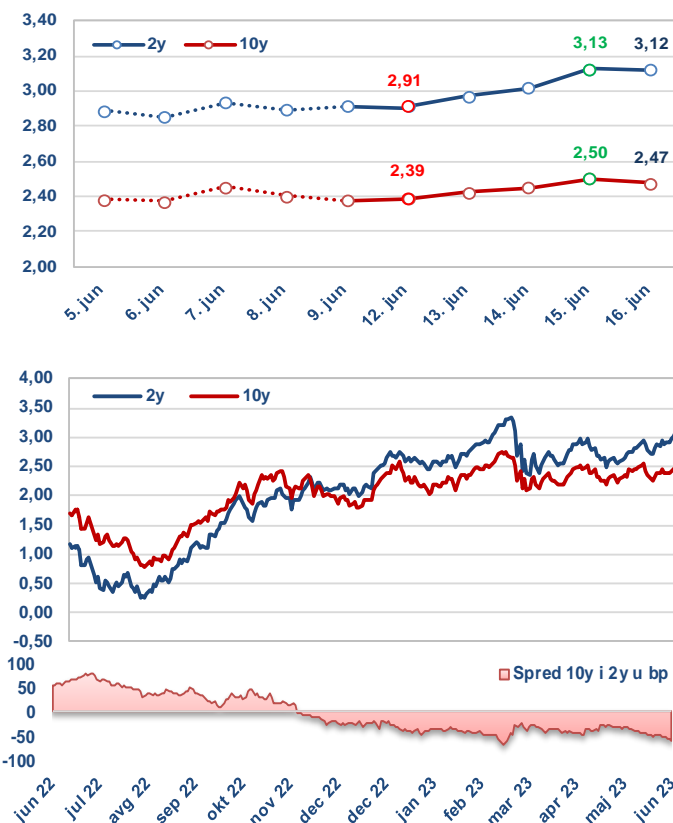
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
ZEW indeks ekonomskih očekivanja, Nemačka	Jun	-13,5	-8,5	-10,7
Stopa rasta potrošačkih cena, zona evra, G/G	Maj	6,1%	6,1%	7,0%
Industrijska proizvodnja, zona evra, M/M	April	0,9%	1,0%	-3,8%

Izvor: Bloomberg

1.14

Prinos generičkih 2y i 10y državnih obveznica Nemačke u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

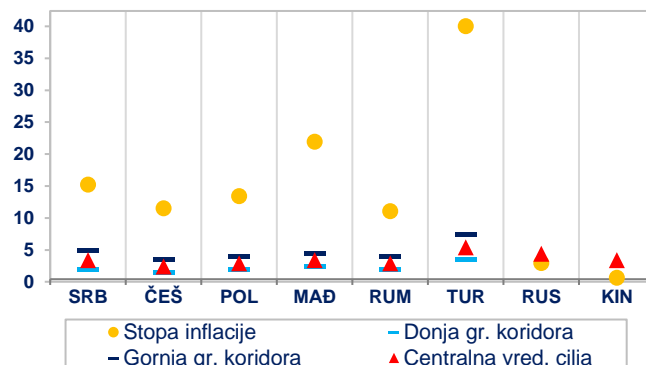
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (T3, %)*
Srbija (NBS)	6,25	0,25	8. 6. 2023.	13. 7. 2023.	6,25
Češka (CNB)	7,00	1,25	22. 6. 2022.	3. 8. 2023.	7,00
Poljska (NBP)	6,75	0,25	7. 9. 2022.	6. 7. 2023.	6,75
Mađarska (MNB)	13,00	1,25	27. 9. 2022.	25. 7. 2023.	13,00
Rumunija (NBR)	7,00	0,25	10. 1. 2023.	5. 7. 2023.	7,00
Turska (CBRT)	8,50	-0,50	23. 2. 2023.	22. 6. 2023.	15,75
Rusija (CBR)	7,50	-0,50	16. 9. 2022.	21. 7. 2023.	7,50
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23. 10. 2015.	n/a	4,35

Izvor: Bloomberg / *T3 2023. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa.

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Centralna banka Kine donela je odluku o smanjenju *Medium-term Lending Facility (MLF)* i jednonedeljne reverzne repo stope za po 10 b.p., na nivo od 2,65% i 1,9%, respektivno, što su tržišni učesnici i očekivali. Ovo je prvo smanjenje pomenutih stopa od avgusta 2022. godine. Odluke su donete kako bi se podstakao ekonomski oporavak Kine nakon slabljenja ekonomskih pokazatelja početkom tekućeg tromesečja.

Tokom posmatranog perioda, za posmatrane zemlje u razvoju objavljeni su sledeći makroekonomski pokazatelji:

Stopa inflacije u Češkoj za maj iznosi 11,1% YoY, što je iznad očekivanja tržišnih učesnika (10,8% YoY), ali znatnije ispod nivoa iz aprila od 12,7% YoY. Na mesečnom nivou cene su zabeležile rast od 0,3% MoM. Na stopu inflacije u maju znatno su uticale cene prehrambenih proizvoda i bezalkoholnih pića (14,5% YoY, smanjeno sa nivoa od 17,3% YoY u aprilu) i cene stanovanja, vode, struje, gasa i drugih goriva (16,1% YoY, smanjeno sa nivoa od 17,6% YoY u aprilu). **Bazna inflacija u Češkoj u maju iznosila je 8,6% YoY, što je ispod nivoa iz aprila od 10,0% YoY i ispod očekivanja centralne banke Češke od 9,1% YoY.**

Stopa inflacije u Rumuniji za maj iznosi 10,6% YoY, što je blago iznad očekivanja tržišnih učesnika (10,3% YoY), ali ispod nivoa iz aprila (11,2% YoY). Na mesečnom nivou cene su zabeležile rast od 0,6% MoM. Cene prehrambenih proizvoda zabeležile su rast od 18,7% YoY (0,8% MoM), cene neprehrambenih proizvoda rast od 5,2% YoY (0,4% MoM), dok su cene usluga porasle za 11,2% YoY (1,1% MoM).

Stopa inflacije u Poljskoj u maju je iznosila 13,0% YoY (0,0% MoM), što je u skladu s preliminarnom procenom. Bazna inflacija u Poljskoj iznosila je 11,5% YoY (0,4% MoM), što je ispod nivoa iz aprila od 12,2% YoY, ali u skladu sa očekivanjima analitičara.

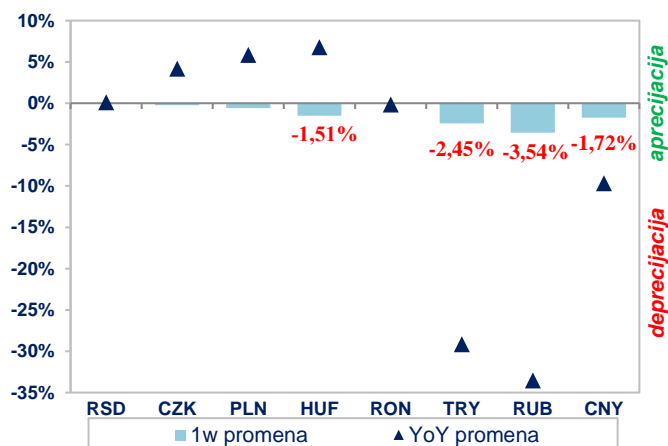
Stopa inflacije u Hrvatskoj za maj iznosi 7,9% YoY (0,5% MoM), što je ispod podatka iz aprila od 8,9% YoY.

Stopa rasta industrijske proizvodnje Rumunije za april iznosi -4,6% YoY (-0,8% MoM), što je ispod revidiranog podatka iz marta od -3,6% YoY (0,1% MoM).

Stopa rasta industrijske proizvodnje Kine u maju je iznosila 3,5% YoY, što je ispod njenog nivoa iz aprila od 5,6% YoY i u skladu sa očekivanjima tržišnih učesnika.

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (približna ročnost: deset godina)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija (2032)	6,240	-4,0	-111,0
Češka (2033)	4,365	1,3	-142,2
Poljska (2033)	6,056	16,2	-176,4
Mađarska (2032)	7,243	18,0	-133,5
Rumunija (2032)	6,720	-12,4	-251,5
Turska (2032)	16,880	133,0	-189,0
Kina (2033)	2,670	-1,8	-14,5

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Refinitiv) i Srbiju (podaci iz sekundarnog trgovanja).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je smanjena za 0,31% i kretala se u rasponu od 1.945,06 do 1.959,59 američkih dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

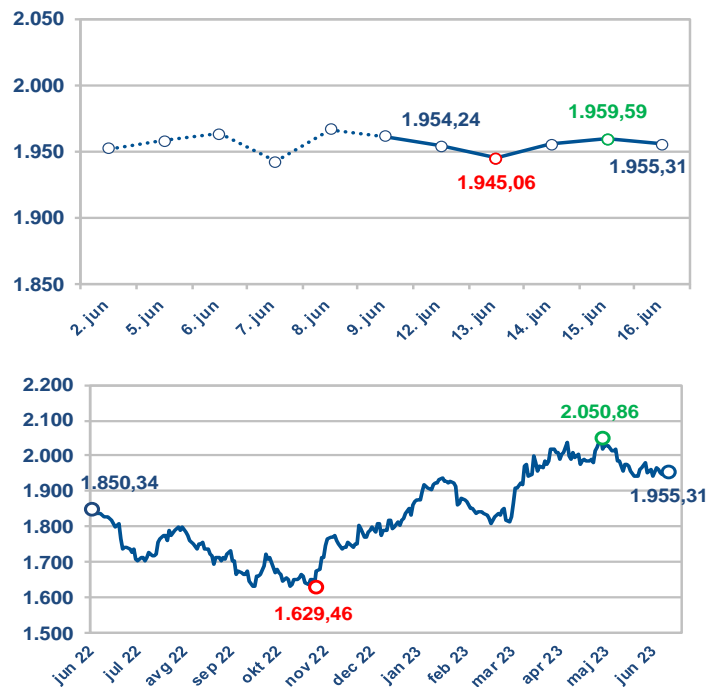
Na pad cene zlata uticali su: izjave pojedinih predstavnika FED-a da je trenutno sve mirno u bankarskom sistemu SAD i da interni model ekonomskog predviđanja njujorškog FED-a predviđa znatno svetliju ekonomsku budućnost za SAD nego pre tri meseca; naznake da će FED i ECB nastaviti s monetarnom politikom povećanja nivoa kamatnih stopa; prognoze Svetskog saveta za zlato (*WGC*) da će Indija 2023. godine prodati rekordnu količinu korišćenog zlatnog nakita da bi se iskoristio skok cena na domaćem tržištu, kao i da bi smanjen uvoz zlata u Indiju mogao izvršiti pritisak na pad cena ovog plemenitog metala na međunarodnom tržištu.

Cena zlata smanjena za 0,31% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 1.955,31 dolar po unci

Na ograničenje daljeg pada cene zlata uticali su: pojedini podaci s tržišta rada koji su ukazivali na slabljenje ekonomije SAD i smanjili verovatnoću povećanja nivoa kamatnih stopa; očekivana odluka FED-a da zadrži referentnu kamatnu stopu na istom nivou; pad vrednosti dolara; vesti o povećanju tražnje centralnih banaka za zlatom, kao i to što Kina sedmi mesec zaredom povećava količine zlata u svojim rezervama.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda zabeležen je rast cene nafte tipa **brent** od 1,93%, koja se kretala u rasponu od 71,94 do 76,15 američkih dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

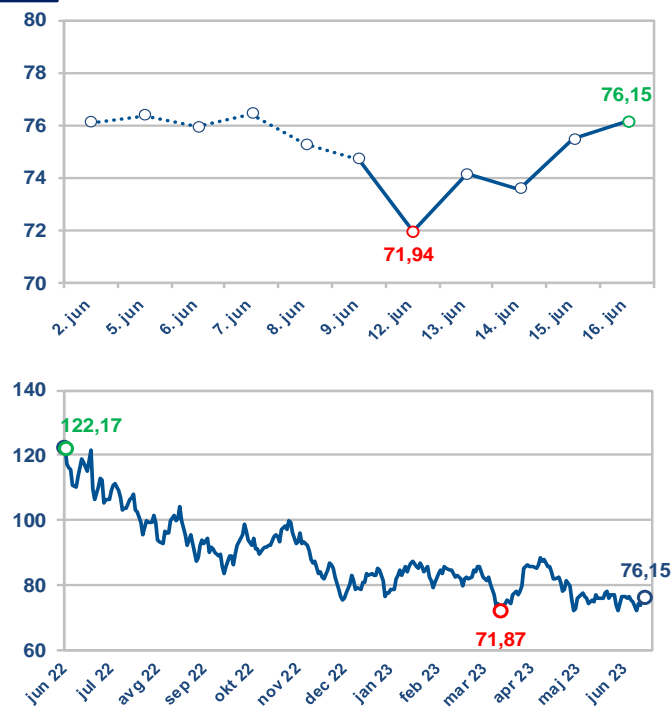
Na rast cene nafte tokom posmatrane nedelje uticali su: očekivanja investitora da bi monetarne mere Kine radi pojačavanja ekonomske aktivnosti mogle značajno podstaći i rast tražnje za naftom; odluka Kine da za 20% poveća kvote na uvoz nafte u odnosu na 2022. godinu; nemogućnost postizanja obavezujućeg sporazuma između Turske, Iraka i Kurdistanu o proizvodnji sirove nafte; saopštenje Holandije da će trajno zatvoriti najveće evropsko nalazište gasa tokom 2023. zbog posledica zemljotresa; vest o isporukama nafte iz Rusije ka Pakistanu i Severnoj Koreji; plan SAD da popuni strateške rezerve nafte, kao i smanjen broj operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, po podacima kompanije *Baker Hughes*.

Cena nafte povećana za 1,93% i na kraju posmatranog perioda iznosila 76,15 dolara po barelu

Na ograničenje rasta cene nafte uticali su: zabrinjavajući izgledi za globalnu tražnju usled visokih kamatnih stopa i rizika od globalne ekonomske recesije; nove projekcije banke *Goldman Sachs*, treći put za šest meseci, o padu tražnje i cena nafte do kraja 2023. godine; vest da su zalihe sirove nafte u skladišnom čvorištu Kušing u Oklahomi dostigle dvogodišnji maksimum; povećane isporuke nafte iz Rusije i Venecuele, kao i vest da je izvoz nafte iz Irana dostigao petogodišnji maksimum uprkos sankcijama SAD.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.